

СТАНОВИЩЕ

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ	
СОФИЯ	
Вх. №.....	НУА-91
20.06.2026 г.	

относно научната дейност на кандидата доц. д-р Станислава Йорданова Грозева-Тилева за заемане на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ по обявен конкурс в Държавен вестник бр. 34 от 07.04.2026 г. от ИЗК „Марица“ гр. Пловдив.

Член на научното жури: проф. д-р Христофор Кирчев Кирчев, Аграрен Университет – Пловдив, научна специалност Растениевъдство, назначен със заповед на Председателя на Селскостопанска Академия № РД 05-133 от 09.06.2026 г. за член на научното жури. Определен за автор на становище на първото заседание на научното жури.

I. Наукометрични показатели на представената научна продукция

Съгласно представената справка за изпълнение на минималните наукометрични изисквания, посочени в Правилника за приложение на Закона за развитие на академичния състав на Селскостопанска Академия, кандидатката покрива изцяло въпросните изисквания както следва:

По показател А – от изискуемите 50 точки – 50 точки;

По показател В – от изискуемите 100 точки – 141,1 точки;

По показател Г - от изискуемите 200 точки – 263,7 точки;

По показател Д - от изискуемите 100 точки – 250 точки.

По показател Е - от изискуемите 100 точки – 440 точки.

Това се потвърждава и от положителното решение на комисията за допустимост на кандидата до конкурс за заемане на академичната длъжност Професор, назначена от Председателя на Селскостопанска Академия, в качеството и на контролиращ орган.

Много добро впечатление прави, че голяма част от научните публикации на доц. д-р Станислава Грозева-Тилева са в списания, притежаващи квартал – категория, в която попада научното списание в зависимост от мястото му в общата класация на публикациите в дадена област на знанието, а именно: Q1 – 10 статии; Q2 – 4 статии; Q3 – 4 статии и Q4 – 9 статии.

II. Основни направления в изследователската дейност на кандидата и най-важни научни приноси

Научната продукция на доц. д-р Станислава Грозева-Тилева е свързана със селекцията на зеленчукови култури, най-вече домати и пипер. Изследванията на кандидатката са в областите на фенотипната и генотипна характеристика на домати и пипер, устойчивостта на биотичен и абиотичен стрес и приложението на тъканните култури в селекцията.

За първи път в България е проведена комплексна фенотипна характеристика на „core“ колекции от пипер и домати чрез комбиниране на конвенционални дескриптори и морфометричен анализ с програмен продукт Tomato Analyzer. Приложени са подходи на геномната селекция за прогнозиране на морфометрични и цвetoви характеристики на домати и пипер. Оценено е фенотипното и генотипното разнообразие при 19 български сорта пипер чрез агрономични признаци, статистически анализи и молекулярни маркери. Разработен и валидиран е обективен подход за класификация на формата на плода при домати. Разработен е теоретичен модел за прогнозиране кинетиката на екстракция на полифеноли, приложим при оценка на хранителната стойност на домати. Разширени са познанията за генетично обусловеното вариране в цвetoвата експресия при домати чрез идентифициране на нов оранжево-розов фенотип. Установено е варирането по основни биохимични показатели, външно качество и твърдост на плодове в колекция от 189 образца домати, включваща местни форми, стари сортове, селекционни линии и диви видове. Проучен е хетерозисният ефект и типа наследяване по основни биохимични и продуктивни признаци при F1 хибриди получени с участието на линии домати създадени чрез прилагането на *in vitro* техники. Идентифицирани са нови образци домати носители на Tm-22 алели за устойчивост към ToMV, чрез използване на CAPS молекулярни маркери. Проучена е реакцията на голям брой генотипове домати, включително местни форми и представители на дивия вид *Solanum pimpinellifolium* L., към воден дефицит чрез интегриран подход, включващ оценка на морфологични, физиологични, вегетативни и репродуктивни признаци. Доказано е, че домати с индетерминантен тип на растеж са по-чувствителни към редуцирано напояване в сравнение с детерминантните. Установена е ясно изразена генотипна специфичност на андрогенния отговор при пипер чрез анализ на колекция от 191 образца, принадлежащи към пет сортове. Обобщени и критично анализирани са съвременните подходи за приложение на антерната култура при пипер като ефективен метод за получаване на дихаплоидни линии с висока селекционна стойност.

III. Значимост на получените резултати

Значимостта на получените резултати, както и разпознаваемостта на кандидатката в научните среди се потвърждава от справката за цитиранията - 361 бр. цитирания в наши и международни издания. Повечето от тях са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация. Прави впечатление, че повечето от представените цитати са от чужди автори, което показва, че кандидатката е много добре разпознаваема и в чужбина.

IV. Инициативност и умения за ръководене на научни изследвания.

Допълнителни дейности

Експертната дейност на кандидатката включва участия в комисии за заемане на академични длъжности, за изготвяне на конспекти, акредитационни комисии и др. За настоящият конкурс доц. д-р Станислава Грозева-Тилева посочва участие в селектирането на 6 сорта домати и 2 сорта пипер. Била е научен ръководител на един успешно защитил докторска дисертация докторант. Участвала е на 16 научни конференции освен в България и в Португалия, Франция, Испания, Италия и Гърция. Проектната и дейност включва 6 проекта към Селскостопанска Академия, 9 проекта към Министерството на образованието и науката, от които 2 по двустранно сътрудничество, 4 финансирани от Фонд Научни Изследвания и 3 по Национални Научни Програми. Участва и в проекти към МААЕ, Хоризонт 2020, COST Action и Проекти към дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми”.

V. Критични бележки, въпроси и препоръки към кандидата

Нямам

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представените за участие в конкурса документи показват, че научноизследователската и приложната дейности на доц. д-р Станислава Йорданова Грозева-Тилева отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности в ССА.

Това ми дава основание да оценя положително цялостната дейност на кандидата и да предложи доц. д-р Станислава Йорданова Грозева-Тилева да се назначи на академичната длъжност „Професор“ в област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.1. Растениевъдство, научна

специалност „Селекция и семепроизводство на културните растения“ в научен отдел „Селекция“ към ИЗК „Марица“ гр. Пловдив.

Дата: 15.06.2026

Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО:

(Проф. д-р Хр. Кирчев)

OPINION

regarding the scientific activity of the candidate Assoc. Prof. Dr. Stanislava Yordanova Grozeva-Tileva for occupying the academic position "Professor" in the field of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, professional field 6.1. Crop science, scientific specialty "Breeding and Seed Production of Cultivated Plants" according to a competition announced in the State Gazette No. 34 of 07.04.2026 by the Maritsa Vegetable Research Institute, Plovdiv.

Member of the scientific jury: Prof. Dr. Hristofor Kirchev Kirchev, Agricultural University - Plovdiv, scientific specialty Field crops, appointed by order of The Chairman of the Agricultural Academy No. RD 05-133 of 09.06.2026 as a member of the scientific jury. Appointed as the author of the opinion at the first meeting of the scientific jury.

I. Scientometric indicators of the presented scientific output

According to the submitted certificate of fulfillment of the minimum scientometric requirements specified in the Regulations for the Implementation of the Law on the Development of the Academic Staff of the Agricultural Academy, the candidate fully meets the requirements in question as follows:

For indicator A – out of the required 50 points – 50 points;

For indicator B – out of the required 100 points – 141.1 points;

By indicator D - out of the required 200 points - 263.7 points;

By indicator D - out of the required 100 points - 250 points.

By indicator E - out of the required 100 points - 440 points.

This is also confirmed by the positive decision of the committee for the eligibility of the candidate to a competition for the academic position of Professor, appointed by the President of the Agricultural Academy, also in the capacity of a controlling body.

It is very impressive that a large part of the scientific publications of Assoc. Prof. Dr. Stanislava Grozeva-Tileva are in journals that have a quartile - a category in which the scientific journal falls depending on its place in the general ranking of publications in a given field of knowledge, namely: Q 1 - 10 articles; Q 2 - 4 articles ; Q 3 - 4 articles and Q 4 - 9 articles .

II. Main areas of the candidate's research activity and most important scientific contributions

The scientific output of Assoc. Prof. Dr. Stanislava Grozeva-Tileva is related to the breeding of vegetable crops, especially tomatoes and peppers. The candidate's research is in the areas of phenotypic and genotypic characterization of tomatoes and peppers, resistance to biotic and abiotic stress, and the application of tissue cultures in breeding.

For the first time in Bulgaria, a complex phenotypic characterization of "core" collections of pepper and tomatoes has been carried out by combining conventional descriptors and morphometric analysis with the Tomato software product Analyzer. Genomic selection approaches were applied to predict morphometric and color characteristics of tomatoes and peppers. Phenotypic and genotypic diversity was assessed in 19 Bulgarian pepper varieties using agronomic traits, statistical analyses and molecular markers. An objective approach for fruit shape classification in tomatoes was developed and validated. A theoretical model was developed to predict the kinetics of polyphenol extraction, applicable to the assessment of the nutritional value of tomato fruits. Knowledge of genetically determined variation in color expression in tomatoes was expanded by identifying a new orange-pink phenotype. Variation in basic biochemical indicators, external quality and fruit firmness was established in a collection of 189 tomato samples, including local forms, old varieties, selection lines and wild species. The heterosis effect and the type of inheritance in basic biochemical and productive traits in F1 hybrids obtained with the participation of tomato lines created by applying in vitro techniques. New tomato cultivars carrying the Tm-22 allele for resistance to ToMV were identified using CAPS molecular markers. The response of a large number of tomato genotypes, including local forms and representatives of the wild *Solanum, pimpinellifolium* L., species was studied to water deficit through an integrated approach including the assessment of morphological, physiological, vegetative and reproductive traits. It has been shown that tomatoes with an indeterminate growth type are more sensitive to reduced irrigation compared to determinant ones. A clearly expressed genotypic specificity of the androgenic response in pepper was established by analyzing a collection of 191 samples belonging to five cultivars. Modern approaches for the application of anther culture in pepper as an effective method for obtaining dihaploid lines with high breeding value are summarized and critically analyzed .

III. Significance of the results obtained

The significance of the results obtained, as well as the recognition of the candidate in scientific circles, is confirmed by the citations - 361 citations in domestic and international publications. Most of them are in scientific publications, referenced and indexed in world-

renowned databases of scientific information. It is striking that most of the presented citations are from foreign authors, which shows that the candidate is very well recognized abroad.

IV. Initiative and skills for leading scientific research. Additional activities

The candidate's expert activity includes participation in committees for holding academic positions, for preparing abstracts, accreditation committees, etc. For the current competition, Assoc. Prof. Dr. Stanislava Grozeva-Tileva indicates participation in the breeding of 6 tomato varieties and 2 pepper varieties. She was the scientific supervisor of a PhD student who successfully defended her doctoral dissertation. She has participated in 16 scientific conferences in addition to Bulgaria and in Portugal, France, Spain, Italy and Greece. Her project activity includes 6 projects at the Agricultural Academy, 9 projects at the Ministry of Education and Science, of which 2 are bilateral cooperation, 4 funded by the Scientific Research Fund and 3 under National Science Programs. She also participates in projects at the IAEA, Horizon 2020, COST Action and Projects at the Directorate "Structural Funds and International Educational Programs".

V. Critical notes, questions and recommendations to the candidate

I don't have

CONCLUSION

The documents submitted for participation in the competition show that the research and applied activities of Assoc. Prof. Dr. Stanislava Yordanova Grozeva-Tileva meet the requirements of the Law on Academic Affairs of the Republic of Bulgaria and the Regulations on the conditions and procedure for acquiring scientific degrees and for occupying academic positions at the Academy of Sciences of the Republic of Bulgaria.

This gives me reason to positively assess the overall activity of the candidate and to propose that Assoc. Prof. Dr. Stanislava Yordanova Grozeva-Tileva be appointed to the academic position of "Professor" in the field of higher education 6. Agricultural Sciences and Veterinary Medicine, professional field 6.1. Crop science, scientific specialty "Breeding and Seed Production of Cultivated Plants" in the scientific department "Breeding" at the Maritsa Institute of Vegetable crops, Plovdiv.

Date: 15.06.2026

City of Plovdiv

PREPARED THE OPINION:

(Prof. Dr. Kh. Kirchev)